

Proje Başarısı ve Liderlik

(Suadiye Rotary Bursiyerler Toplantısı)

M. Erdal Balaban

Suadiye Rotary Kulübü
22 Ocak 2012, İstanbul

Konu Başlıkları

- ☞ Proje Nedir?
- ☞ Bir Projenin Başarılı Olmasını Sağlayan Etkenler
- ☞ Proje Yaşam Döngüsü, Proje Süreci
- ☞ Amaç ve Hedefler
- ☞ Proje Yönetimi Bilgi Alanları
- ☞ Zaman Yönetimi Deneyi
- ☞ Proje Yöneticisi ve Proje Lideri
- ☞ Proje Yöneticisi ve Liderinin Özellikleri
- ☞ Toplumsal Sorumluluk
- ☞ Rotary İş Etiği
- ☞ Bakış Açımız Davranışlarımız mıdır?
- ☞ Nasıl Bir Başarı?

Proje Nedir?

∞ Proje Nedir?

- Proje, günlük yaşantımızda da iş yaşantımızda da defalarca duyduğumuz ve pek çok kez bir üyesi olarak içinde bulunduğumuz bir çalışmadır. Belirli bir ekip tarafından; belirli bir başlangıç ve bitiş süresinde; hedefler doğrultusunda ve kaynakları etkin kullanarak gerçekleştirilen faaliyetler bütününe proje diyoruz.

∞ Projeyi organizasyonun diğer çalışmalarından ayıran önemli özellikleri şunlardır:

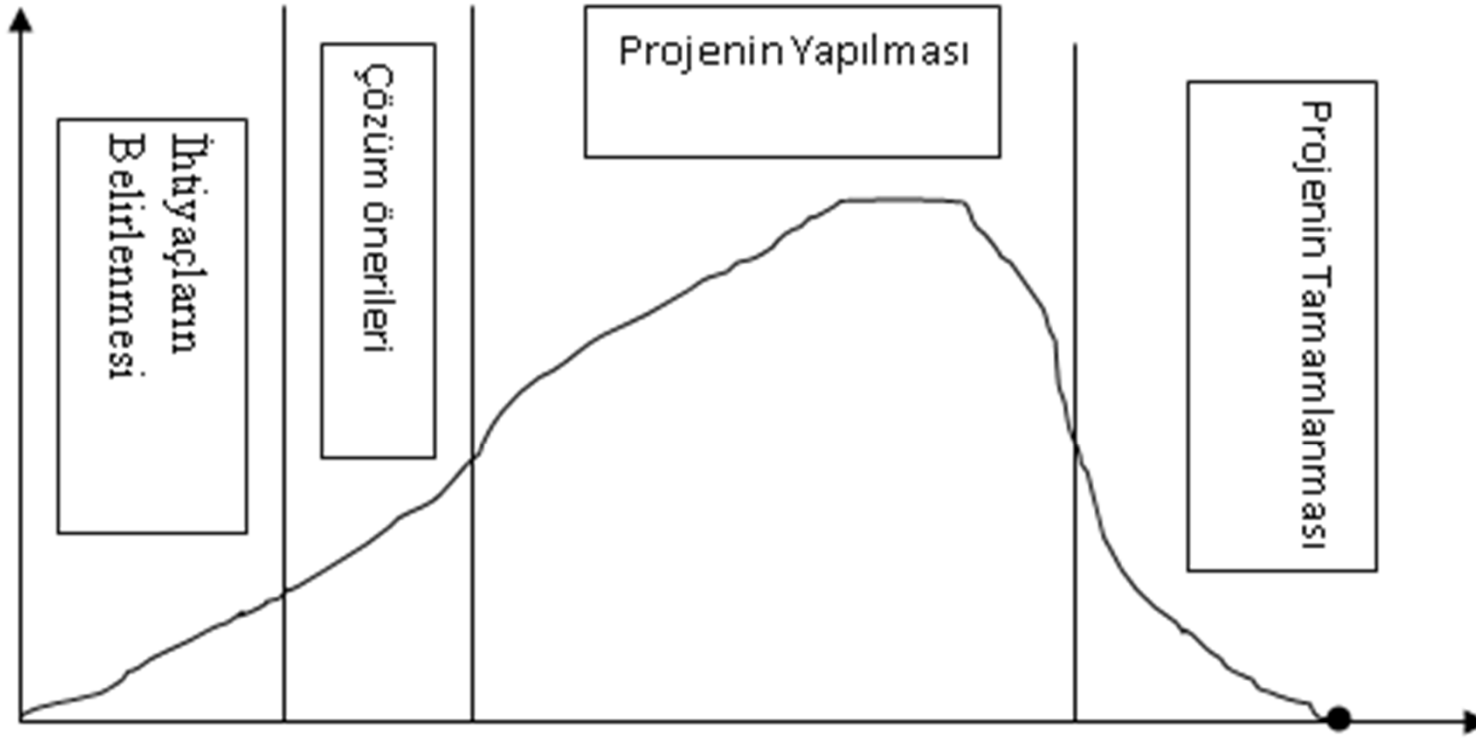
- Tanımlanmış amaç ve hedeflerinin olması,
- Başlangıç ve bitiş tanımlanmış bir süreç olması,
- Birçok bölüm ve çalışanlarının katılımı,
- Tipik olarak daha önce yapılmamış olması,
- Özel olarak zaman, maliyet ve performans isteklerine ulaşmasıdır.

Bir Projenin Başarılı Olmasını Sağlayan Etkenler:

- **Liderlik:** Proje ekibinden sorumlu olan kişilerin yöneticilikten çok gözetmenlik yapmaları gerekmektedir. Ekibi motive edebilmeli ve onlara yol gösterebilmelidir.
- **Üst yönetimin desteği:** Ekip üyeleri, yönetimin desteğini arkalarında hissetmelidirler. Bu his oluşmazsa, ekibin baştaki heyecanı kaybolur ve yönetimin projeyi önemsemediği duygusu oluşur. Böyle bir ekibin de başarılı olması mümkün olmaz.
- **Amaçların belli olması:** Projenin amacı, ulaşılması istenen hedefler açıkça belirlenmelidir. Amaç belirsiz olursa izlenecek yol da belirsiz olur.
- **Çalışan katılımı:** Proje ekibinde yer alan herkes projenin başarısına katkıda bulunmalıdır. Bu, çalışanların işi sahiplenmesi demektir.
- **Motivasyon:** Projenin tanınması, takdir edilmesi ve üst yönetim tarafından desteklenmesi çalışanları motive edecek, onlara çalışma şevki verecektir.
- **Eğitim:** Proje ekibindeki her üyenin proje amaçlarına yönelik güncel bilgilerle donanması gerekir. Eğitim, sadece kişilerin gerekli ve yeterli bilgiye sahip olmalarını değil aynı zamanda aynı dilden konuşmalarını, ekip üyeleri ile iletişimde bulunmalarını da sağlar.

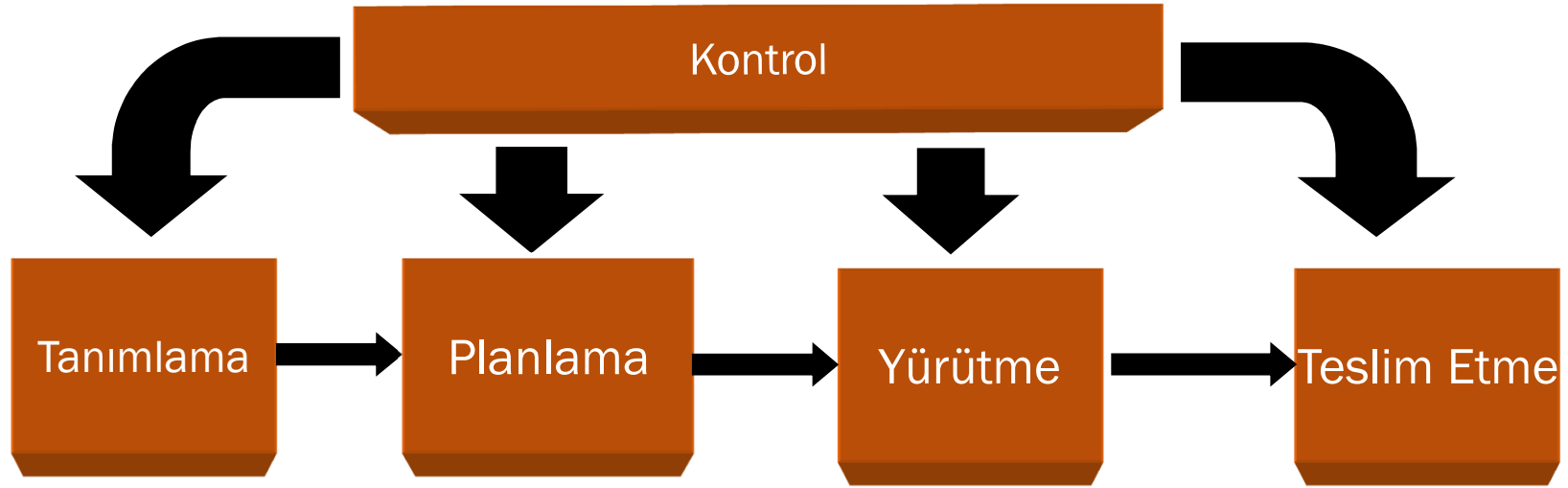

Proje Yaşam Döngüsü

Şekil-2. Proje Yaşam Döngüsü

Proje Süreci

1. Hedefler
2. Tanımlar
3. Görevler
4. Sorumluluklar

1. Çizelgeleme
2. Bütçeleme
3. Kaynaklar
4. Riskler
5. Personel

1. Durum Raporları
2. Değişiklikler
3. Kalite
4. Tahminler

1. Müşterinin Eğitimi
2. Dokümanların teslimi
3. Kaynakların Serbest bırakılması
4. Personelin serbest bırakılması
5. Öğrenilen dersler

Amaç ve Hedefler

- Başarının birçok tanımı olabilir: “hedef koymak ve bu hedefe ulaşmak”
 - Amaçların gerçekçi ve ölçülebilir olması: Amaçlar gerçekleştirilebilir, sonuçları nesnel bir biçimde değerlendirebilmek için ölçülebilir olmalıdır.
 - Ne çok kolay erişilebilir ne de gerçek dışı.
 - İddialı, gerçekçi, zamanı belirli, somut ve net tanımlanmış olmalı
 - Hedefleriniz?

Proje Yönetimi Bilgi Alanları

- ☞ 1. Entegrasyon Yönetimi
- ☞ 2. Kapsam Yönetimi
- ☞ 3. Zaman Yönetimi
- ☞ 4. Maliyet Yönetimi
- ☞ 5. Kaynak Yönetimi
- ☞ 6. Risk Yönetimi
- ☞ 7. İletişim Yönetimi
- ☞ 8. Kalite Yönetimi
- 9. Satınalma Yönetimi

Zaman Yönetimi Deneyi

☞ Zaman Yönetimine ilişkin Kellog Business School'da (Northwestern Üniversitesi) işletmeci master öğrencileri ile zaman yönetimi dersinin profesörü arasında geçen aşağıdaki gerçek hikaye bir projedeki önceliklerin önemini göstermektedir:

☞

☞

Profesör sınıfa girip karşısında duran dünyanın en seçilmiş öğrencilerine kısa bir süre baktıktan sonra, “Bugün Zaman Yönetimi konusunda deneyle karışık bir sınav yapacağız” dedi. Kürsüye yürüdü, kürsünün altından kocaman bir kavanoz çıkarttı. Arkadan, kürsünün altından bir düzüne yumruk büyüklüğünde taş aldı ve taşları büyük bir dikkatle kavanozun içine yerleştirmeye başladı. Kavanozun daha başka taş almayacağına emin olduktan sonra öğrencilerine döndü ve “Bu kavanoz doldu mu?” diye sordu. Öğrenciler hep bir ağızdan “Doldu” diye cevapladılar.

☞

Profesör “Öyle mi?” dedi ve kürsünün altına eğilerek bir kova çakıl taşları çıkarttı. Çakıl taşlarını kavanozun ağzından yavaş yavaş döktü. Sonra kavanozu sallayarak çakıl taşlarının büyük taşların arasına yerleşmesini sağladı. Sonra öğrencilerine dönerek bir kez daha “Bu kavanoz doldu mu?” diye sordu. Bir öğrenci “Dolmadı herhalde” diye cevap verdi. “Doğru” dedi profesör ve gene kürsünün altına eğilerek bir kova kum aldı ve yavaş yavaş tüm kum taneleri büyük taşlarla çakıl taşlarının arasına nüfuz edene kadar döktü. Gene öğrencilerine döndü ve “Bu kavanoz doldu mu?” diye sordu. Tüm sınıftakiler bir ağızdan “Hayır” diye bağıldılar. “Güzel” dedi profesör ve kürsünün altına eğilerek bir sürahi su aldı ve kavanoz ağzına kadar doluncaya dek suyu boşalttı. Sonra öğrencilerine dönerek “Bu deneyin amacı neydi” diye sordu.

Zaman Yönetimi ile ilgili deney sonuçları

- ❖ Öğrenciler şaşkınlık içinde birbirlerine bakarken profesör devam etti: İşte insan hayatı da böyledir. “Nedir hayatınızdaki büyük taşlar? Çocuklarınız, eşiniz, sevdikleriniz, arkadaşlarınız, eğitiminiz, hayalleriniz, sağlığınız, bir eser meydana getirmek, başkalarına faydalı olmak, onlara bir şey öğretmek! Büyük taşlarınız belki bunlardan birisi, belki bir kaçı, belki hepsi.
- ❖ Çakıl taşları ise daha az önem taşıyan değerleri temsil ediyor. Evimiz, işimiz, arabamız, kariyerimiz.

Kum taneleri ise yaşadığımız ufak tefek gündelik sıkıntıları temsil ediyor. İşlerimizin istediği gibi gitmemesi, elektriğin kesilmesi, trafiğin sıkışması gibi günlük sıkıntılar.

Vazonun içine önce kumu döküp daha sonra da çakıl taşlarını yerleştirseydi ne olurdu? Büyük taşlara, yani hayatımızdaki en önemli değerlere yer kalmazdı değil mi? İşte bizler günlük yaşanan ufak tefek sıkıntılar ile zihnimizi, bedenimizi, duygularımızı, tüm yaşamımızı doldurmaya kalkarsak sağlığımızı, sevdiklerimizi hatta hayatta bizim için önemli olan her şeyi kaybedebiliriz. Oysa sıralamayı doğru yaptığımızda hayatımızdaki tüm sorunlar ve problemlere rağmen hayatımızın vazonun içinde son olarak konan su gibi akacak yer bulduğunu görüyoruz.

Proje Yöneticisi ve Proje Lideri

- Proje yöneticisi, projelerin yapılmasından sorumlu olan daha önceden planlandığı gibi projelerin yürütülmesini takip eder, ekibini oluşturur, proje takımını kurar ve takımı ile birlikte projenin istenilen zamanda, maliyet ve kalitede tamamlanması için çalışır.
- Yönetmek, insanlara yapılması gerekeni yaptırmaktır. Liderlik ise insanların yapılması gerekeni yapmak istemelerini sağlamaktır.
- Proje yöneticisi işi doğru yapandır, proje lideri ise doğru işi doğru zamanda ve doğru kişilerle yapandır.
- Proje Liderinin Özellikleri nelerdir?

Proje Liderinin Özellikleri

- ☞ Motive eden, vizyon yaratan, amaçları olan, idealist, ileri görüşlü, karizmatik, insanlara yön veren, bilgileri paylaşan, çalışanını koruyan, örnek oluşturan, öncü, yetkiyi delege eden.
- ☞ Zaman yönetimi becerileri
- ☞ Problem çözme yeteneği (problem çözme ve proaktif olma)
- ☞ İnsanları harekete geçirme yetisi (Motivasyon)
- ☞ İletişim becerisi ve empati kurabilme (Sosyal beceri)
- ☞ Stresle başa çıkma (İyimser, soğukkanlı, duygularını kontrol edebilen)
- ☞ Vicdanlı ((Dürüst, güvenilir, adil, sorumluluk sahibi)
- ☞ Yeniliklere açık (Risk alabilen, inisiyatif alabilen, atılgan, yaratıcı)
- ☞ Etkileme ve ikna kabiliyeti (Kendine güven)
- ☞ Takdir edebilen ve geliştirici eleştiriye açık (hatasını kabul eden)
- ☞ Kişisel gelişim (Eğiten, geliştiren, öğrenmeye açık)
- ☞ Hedef saptayan, plan yapabilen, organize olan, takipçi, konusunu bilen
- ☞ Etkili konuşabilen, etkili yazılabilen, karizma sahibi, sevgi dolu, örnek olabilen, coşkulu....

Kimleri büyük lider olarak sayabilirsiniz?

Atatürk'ün sözleri ve lider olma özellikleri:

<http://www.turklerinforumu.com/guzel-yazilar/2635-ataturkun-sozleri-ile-lider-olmanin-ozellikleri.html>

❖ 1- İnisiyatif kullanıp örnek olan insandır :

İnsanların yapmaya cesaret edemediği veya düşünemediği veya bir teklif sunamadığı anlarda, sorunların çözümüne ait çıkış yolu gösteren ve icraatına başlayarak önderlik yapan örnek insandır.

(19 Mayıs 1919 Atatürk'ün Samsun'a çıkışı)

❖ 2- İnsanların duygusal zekasına hitap eder :

İnsanları belirlenen hedefe yönlendirmek için his dünyasına hitap ederler. Yaşanan acı gerçeklerden kurtulmanın, insanların kendi elinde olduğunu belirterek moral ve özgüven verir. Küllenmiş hayat enerjisinin aktif hale getirilmesini sağlar.

“Zafer, zafer benimdir diyebilenindir. Başarı, başarılı olacağım diye başlayanın ve başarılı olanındır.” ATATÜRK

❖ 3- Lider “BİZ” der.

Hedefe yönlendirilen veya yönlendirilecek insanların önemli olduğunu hissettirmek ve ekip çalışması ile başarılı olunacağını bildiği için sürekli “Biz” diye hitap eder.

“Bu Milleti Ben değil, içimizdeki ruh damarımızdaki kan kurtarmıştır.” ATATÜRK

Atatürk'ün sözleri ve lider olma özellikleri:

❖ 4- Hedefi tespit eder ve yollarını gösterir.

Toplumun içinde bulunduğu ortamdan, kurtuluş reçetesini açıklar. Yolunu gösterir. Bu reçetenin tek çözüm olduğunu ifade ve ikna eder.

“Biz hayat ve istiklal isteyen bir Milletiz. ve yalnız bunun için hayatımızı feda ederiz.” ATATÜRK

❖ 5- Lider takip edilen İnsandır.

Toplum gösterilen hedefe, her türlü engeli ve engellemeleri aşarak rehberi ile birlikte yürür.

“Türkiye'nin genç evlatları! Yorulsanız dahi beni takip edeceksiniz. Dinlenmemek üzere yürümeye karar verenler, asla ve asla yorulmazlar. Türk Gençliği Gaye ye, bizim yüksek idealimize durmadan, yorulmadan yürüyecektir.” ATATÜRK

❖ 6- Sorumluluğunun bilincinde olup, iyi bir dinleyici ve gözlemcidir.

Yapılan mücadele ve çalışmalarda kendisine inanan insanları aldatmaz. Yalan söylemez. Milli ve Manevi Değerlere saygılıdır. Toplumun teklif ve şikayetlerini dinler ve çözümler üretir.

“Mesuliyet yükü her şeyden, ölümden de ağırdır.” ATATÜRK

Atatürk'ün sözleri ve lider olma özellikleri:

7- Güvenilir ve Fedakar dır.

İnsanlar Liderin sözlerine ve icraatlarına, inanır ve güvenir. Lider kendisine inananları bir menfaat ve zorluk karşısında yarı yolda bırakmaz. Satmaz. Toplumuna heyecan vermek ve hedefe koşturmak için gerekirse kendini feda eder.

“Ben icap ettiği zaman en büyük hediyem olmak üzere, Türk Milletine canımı vereceğim.”ATATÜRK

8- Yenilikleri ve gelişmeleri yakından takip eder. Tedbir alır.

Çevresindeki sosyal, siyasi ve iktisadi gelişmeleri takip eder. Toplumun menfaatına olanları alır, kullanır. Toplumun zararına olan bir gelişmeye karşıda tedbir olacak projeler geliştirir.

“Lüzumuna kani olduğumuz bir işi derhal yapmalıyız.” ATATÜRK

9- İletişimi etkinleştirir, işbirliğini sağlar.

Dava'ya inanmış insanların varlığından haberdardır. Birlik ruhunun canlı tutulması için, mensuplar arasında iletişimin yaygın ve etkin olmasına önem verir. İşbirliğinin yapılmasına zemin hazırlar, yönlendirir. Herhangi bir başarısızlıkta dağılmayı önler, moral verir. Kazanılan başarılarda da “Yeter” demez.

“Başarılarda gururu yenmek, felaketlerde ümitsizliğe karşı gelmek lazımdır.” ATATÜRK

10- Her zaman “Adil” dir.

İnsanların hak ve hürriyetlerine önem verir. Tedbirler alır. Uygular. Uygulattırır.

“Hürriyet ve İstiklal benim karakterimdir.” ATATÜRK

Atatürk'ten Yöneticilere Öğütler

- Başarılarınızı büyütmeyin, başarısızlıklarınızdan ders alın.
- Şeffaf olun, insanlar ancak o zaman size güvenir.
- Çalışanları geliştirin ve destekleyin, zekice risk almalarını teşvik edin.
- Çalışanlara düşüncelerini ve tavsiyelerini sorun.
- Herşeyi kendinize mal etmeyin. Çalışanların katkılarını unutmayın.
- Kendinizi de eleştirecek kadar olgun olun.
- Kendinizi kandırabilirsiniz, başkalarını ancak bir süre yanıltabilirsiniz.
- Çalıştığınız alandaki kişilerin bilgilerinden faydalanın.
- Bazı zeki ve becerikli yöneticiler, fiziksel dayanma güçleri olmadıklarından başarısızlığa uğrarlar.
- Stress altında da, normal şartlardaki performanslarını gösteremeyen yöneticiler başarısızlığa mahkumdur.

Atatürk'ten Yöneticilere Öğütler

- Yanlış adım attığınızı farkettiğinizde, geri çekilmekten kaçınmayın.
- Hatanızda ısrar etmeyin. Çünkü iş yapan hatasız bir yönetici olamaz.
- Bilgi toplamak için teknolojiden yararlanın masraftan kaçınmayın.
- Davranışlarınızda esnek olun, peşin hükümlerle hareket etmeyin.
- Espri anlayışınızla karşınızdakilere mesajlarınızı kırııcı olmadan verin.
- Hedeflerinize adım adım yaklaşın. Hedefi gözden kaçırdığınız anda engelleri görmeye başlarsınız.
- Çalışanları size davranışlarına göre değil, yaptıkları işlerdeki başarılarına göre değerlendirin.
- Yöneticinin malzemesi insandır. Herkesi en iyi işe yarayabileceği yerde kullanın.
- Bilgilendirdiğiniz kişilerin bilgileri doğru aldıklarından emin olun.

Toplumsal Sorumluluk

☞ Kralın en güzel giyinene 1 kese altın ödülü!!!

Rotary İş Etiği Felsefesi

☞ Rotary İş etiği Felsefesi: Dörtlü Deney

Düşündüğümüz, söylediğimiz veya yaptığımız şeyler:

1. **GERÇEĞE** uygun mu?
2. İlgililerin tümü için **ADİL** mi?
3. **İYİNİYET** ve daha iyi **DOSTLUKLAR** sağlayacak mı?
- 4.İlgililerin tümü için **YARARLI** mı?

- ☞ Bağdat evliyasından bir zata bir arkadaşı dedi ki;
«en sevdiğin öğrencin hakkında neler duydum bir bilsen?»
Doğrumu? İyi bir şey mi? Bana faydası var mı?

Bakış açımız davranışlarımız mıdır?

- ☞ " Arjantinli ünlü golfçü Robert Vincenzo yine bir ödül kazanmış, ödülünü alıp kameralara poz vermiş. Ardından klubüne uğramış, eşyalarını toplayıp otoparktaki arabasının yanına doğru yürümüş. O sırada yanına bir kadın yaklaşmış. Vincenzo'yu kutladıktan sonra ona küçük bir bebeğini olduğunu, bebeğin çok hastalandığını ve hastane masraflarını karşılayamadığını onun her gün biraz daha ölüme yaklaştığını anlatmış, bir çırpıda. Kadının anlattıkları Vincenzo'yu çok etkilemiş. Hemen çek defterini çıkarmış ve turnuvadan kazandığı paranın bir bölümünü yazıp imzalamış. Çeki kadına uzatmış. O sırada kadına "umarım bebeğinin iyi günleri için harcarsın" demiş. Ertesi hafta Vincenzo kulupte öğle yemeğini yerken Golf derneği'nin bir üyesi yanına yaklaşmış ve "otoparktaki çocuklar, geçen hafta siz turnuvayı kazandığınız gün bir kadının yanınıza yaklaştığını ve sizinle konuştuğunu söylediler" demiş. "Evet" demiş Vincenzo, "bunun nesi garip?". "Garip değil tabi ki" demiş adam," ama size bir haberim var o kadın bir sahtekârmiş. Sizin gibi zengin kişilere yaklaşıp hasta bir bebeği olduğunu söyleyip para koparırmış. Korkarım sizden de koparmış." Vincenzo şaşkınlıkla " yani ölümü beklenen bir bebek yok mu?" demiş. "Yok" demiş adam. "İşte bu hafta duyduğum en iyi haber" demiş Vincenzo. İşte buna bakış açısı farkı diyoruz.
- ☞ Kimi parasını kaybettiğine üzülür ama kimi de Vincenzo gibi ölümü bekleyen bir bebek olmamasına sevinir. Aynı pencereden dışarı bakan iki kişiden biri sokaktaki çamuru, diğeri gökyüzündeki yıldızları görebilir. Seçim bizlere aittir.
- ☞ **Aslında hayatımızı, başarıımızı, mutluluğumuzu belirleyen bizim kendi davranışlarımız değil midir?**

Nasıl bir Başarı?

Peki açlıktan ölmek üzere olan küçük bir çocuğun başında bekleyen akbabayı, kadraja en iyi bir şekilde yerleştirmek için uzun süre bir köşede sessizce bekleyen, ardından bu fotoğrafı ile ödül alan fotoğrafçı sizce başarılı mı?

Sekizbin metre yükseklikte fırtınalı zirveye yaklaşmışken, tepede mahsur kalarak donmayı bekleyen iki dağcıyı görmelerine rağmen, onlara yardım elini uzatmak şöyle dursun, bir an bile durmadan yanlarından geçerek yollarına devam eden ve dönüş yolunda yine aynı şeyi yapan dağcılar başarılı mı sizce?

Peki nasıl bir başarı isterdiniz?

Düşününüz ve yapınız...

